दानस्यप्रत्यर्पणस्य दानंचतद्धर्मंचेतिशोधकोधर्मः स्याद्धर्ममस्त्रियामित्यमरः अमुत्रार्थंपरलोकफलं ॥३॥ इतिअनुशासनपर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपेत्रयोविंशोऽध्यायः ॥२३॥ ॥छ॥ ॥छ॥

एतदुक्तममुत्रार्थंदैवंपित्र्यंचभारत॥दानधर्मंचदानस्ययत्पूर्वमृषिभिःकृतं॥१०३॥ इतिश्रीमहाभारतेअनुशासनपर्वणिआनुशासनिकेप॰दानधर्मेस्वर्गनरकगामिवर्णनेत्रयोविंशोऽध्यायः॥२३॥ ॥छ॥ युधिष्ठिरउवाच इदंमेतत्त्वतोराजन्वक्तुमर्हसिभारत॥अहिंसयित्वापिकथंब्रम्हत्याविधीयते भीष्मउवाच व्यासमामंत्र्यराजेंद्रपुरायत्पृष्टवानहं॥तत्तेहंसंप्रवक्ष्यामितदिहैकमनाःशृणु॥२॥चतुर्थस्त्वंवसिष्ठस्यतत्त्वमाख्याहिमेमुने॥अहिंसयित्वाकेनेहब्रम्हहत्याविधीयते॥३॥इतिपृष्टोमयाराजन्पराशरशरीरजः॥अब्रवीन्निपुणोधर्मोनिःसंशयमनुत्तमं॥४॥ब्राम्हणंस्वयमाहूयभिक्षार्थेकृशवृत्तिनं॥ब्रूयान्नास्तीतियःपश्चात्तंविद्याद्ब्रम्हघातिनं॥५॥मध्यस्थस्येहविप्रस्ययोनूचानस्यभारत॥वृत्तिंहरतिदुर्बुद्धिस्तंविद्याद्ब्रम्हघातिनं गोकुलस्यतृषार्तस्यजलार्थेवसुधाधिप॥उत्पादयतियोविघ्नंतंविद्याद्ब्रघातिनं॥७॥यःप्रवृत्तांश्रुतिंसम्यक्शास्त्रंवामुनिभिःकृतं॥दूषयत्यनभिज्ञायंतंविद्याद्ब्रम्हघातिनं॥८॥आत्मजांरूपसंपन्नांमहतींसदृशेवरे॥नप्रयच्छतियःकन्यांतंविद्याद्ब्रम्हघातिनं॥९॥अधर्मनिरतोमूढोमिथ्यायोवैद्विजातिषु॥दद्यान्मर्मातिगंशोकंतंविद्याद्ब्रम्हघातिनं॥१०॥चक्षुषाविप्रहीणस्यपंगुलस्यजडस्यवा॥हरेतयोवैसर्वस्वंतंविद्याद्ब्रम्हघातिनं॥११॥आश्रमेवावनेवापिग्रामेवायदिवापुरे॥अग्निंसमुत्सृजेन्मोहात्तंविद्याद्ब्रम्हघातिनं॥१२॥ इतिश्रीमहाभारतेअनुशासनपर्वणिआनुशास॰दानधर्मेब्रम्हकथनेचतुर्विंशोऽध्यायः॥२४॥ ॥छ॥ युधिष्ठिरउवाच तीर्थानांदर्शनंश्रेयःस्नानंचभरतर्षभ॥श्रवणंचमहाप्राज्ञश्रोतुमिच्छामितत्त्वतः॥१॥पृथिव्यांयानितीर्थानिपुण्यानिभरतर्षभ॥वक्तुमर्हसिमेतानिश्रोतास्मिनियतंप्रभो॥२॥ भीष्मउवाच इममंगिरसाप्रोक्तंतीर्थवंशंमहाद्युते॥श्रोतुमर्हसिभद्रंतेप्राप्स्यसेधर्ममुत्तमं॥३॥तपोवनगतंविप्रमभिगम्यमहामुनिं॥पप्रच्छांगिरसंधीरंगौतमःसंशितव्रतः॥४॥अस्तिमेभगवन्कश्चित्तीर्थेभ्योधर्मसंशयः॥तत्सर्वंश्रोतुमिच्छामितन्मेशंसमहामुने॥५॥

इदंमेइत्यध्यायःस्पष्टार्थः॥१॥२॥३॥४॥५॥६॥७॥८॥९॥१०॥११॥ १२॥इतिअनुशासनपर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपेचतुर्विंशोऽध्यायः॥२४॥ ॥छ॥ तीर्थानामित्यध्यायस्यतात्पर्यंदरिणांबाह्यंधर्मसाधनंतीर्थादनादन्यन्नास्तीति श्रोतुमिच्छामितीर्थानीत्यर्थात् ॥१॥२॥तीर्थवंशंतीर्थसंघं ॥३॥४॥ तीर्थेभ्यःतीर्थान्युद्दिश्यपावनानिनवेतिधर्मसंशयोस्ति॥५॥

Digitized by Google